

La visita dels escriptors britànics

Els fills de la senyora Thatcher

Els nous escriptors anglesos: Barnes, Ishiguro, McEwan... visiten aquets dies Barcelona per promocionar les seves obres.

Ian McEwan.

ARXIU

Es veu que entre els escriptors de fora el que s'estila ara és fer *bolos* per Barcelona. L'any passat va ser l'any dels americans i aquesta temporada arriba el torn dels anglesos. El primer a aterrar, el passat mes d'octubre, va ser Kazuo Ishiguro. El següent havia de ser Julian Barnes, però una inoportuna gastritis el va retenir a Londres. El mes de febrer continuarà l'espectacle amb la visita de James Fenton i Redmond O'Hanlon. Ian McEwan ens visitarà pel març i un mes després vindrà Martin Amis. La temporada acabarà pel juny amb Hanif Kureishi. En conjunt, es tracta d'un bon paquet britànic no gaire traduït al català; només McEwan i Hureishi (i potser aviat Ishiguro) tenen obra traduïda. La llista, no obstant, és una bona mostra de la nova generació de la literatura britànica, formada per escriptors que no es tanquen a les illes i estan atents a la literatura que es fa fora. I es nota.

JAPÓ I FRANÇA

El primer escriptor de la llista que s'ha deixat caure per Barcelona ha estat Kazuo Ishiguro, escriptor nascut a Nagasa-

ki el 1954, de cognom i aspecte japonès, que insisteix que ell no en té res, de japonès. Argumenta per convèncer els escèptics que viu a Anglaterra des que tenia cinc anys i que va ser lletrista de rock. Clar que Ishiguro també és culpable de la llufa que li han penjat: va pecar d'ingenu en ambientar les seves dues primeres novel·les al Japó. A l'octubre, però, va arribar a Barcelona amb un nou llibre traduït al castellà, *Los restos del día*, on, per traure's del damunt fantasmes del passat, presenta una novel·la més anglesa que mai.

Los restos del día tracta d'un típic ma-

car la primera novel·la, *Metrolandia*, però el llançament internacional va arribar amb *El lloro de Flaubert*. La novel·la era una àgil combinació de bones dosis d'humor i d'erudició al voltant d'un dels ídols de Barnes, Gustave Flaubert.

El llibre que ara presenta Barnes en castellà, *Una historia del mundo en diez capítulos y medio*, és una original visió de la història del món vista per un novel·lista, amb un Noè tractat com a "vell borratxo", un corc infiltrat a l'arca i una sèrie d'imatges i motius que es van repetint en episodis distanciats en el temps. El lector pot anar descobrint connexions entre les diferents narracions mentre Barnes reflexiona, amb estil brillant i humor del bo, sobre què és el que ens fa aguantar el corró imparabile de la història.

ÀSIA I BERLÍN

Seguint amb aquest joc de l'oca dels escriptors britànics, la següent tirada ens porta a la parella formada per James Fenton i Redmond O'Hanlon. En la seva visita a Barcelona, el mes de febrer, els dos portaran a la maleta llibres de viat-

Julian Barnes

ARXIU

jordom anglès que emprèn un viatge de sis dies per una Anglaterra de postal. L'excursió es desdoblarà en un viatge interior cap al passat, amb atenció especial a l'antiga empleada a qui va a visitar i a les connexions nazis de l'antic senyor. És la metàfora del majordom, culpable de ser un espectador de la vida.

El segon escriptor de la llista havia de ser Julian Barnes. Barnes, nascut a Leicester el 1944, contrasta amb Ishiguro pel fet de ser un escriptor autènticament *british*, encara que amb bones dosis d'influència francesa. Als 34 anys va publi-

Kazuo Ishiguro

ARXIU

TURNER

ges. James Fenton, poeta i corresponsal de *The Guardian* i altres selectes publicacions, presentarà un llibre de reportatges sobre diversos esdeveniments ocorreguts a Àsia en els últims anys: la caiguda de Marcos a Filipines, els jocs de Seül, Vietnam... O'Hanlon, per la seva part, ens portarà un llibre sobre un viatge a Indonèsia que va fer en companyia de Fenton. Com es pot veure, el grau d'endogàmia és notable.

Ian McEwan arribarà pel març. El seu últim llibre, *The innocent*, ja haurà sortit llavors en castellà. Es tracta de la quarta novel·la de McEwan, nascut el 1948, que el 1975 va fer una irrupció fulgurant en les lletres angleses amb un llibre de relats, *First love, Last rites*. El 1978 va publicar els relats d'*Entre els llençols* (Quaderns Crema), i després es va passar a la novel·la. Primer va venir *The cement garden* i després *The comfort of strangers* i *The child in time*. La quarta, *The innocent*, és probablement la millor.

Ian McEwan, autor influït per Kafka, capaç d'aportar imatges terribles i tendres alhora, situa l'acció de *The innocent* al Berlín dels anys cinquanta. El tema és el següent: un innocent empleat de Correus de vint i pocs anys arriba a Berlín, on perd la virginitat, es veu implicat en una xarxa d'espionatge i acaba complicant-se la vida amb un assassinat i els problemes que comporta desfer-se

del cadàver. McEwan, amb ritme excel·lent i llenguatge eficaç, fa avançar la història de manera que l'innocent del títol conserva la innocència malgrat tot. Té mèrit.

EUA I PAKISTAN

Martin Amis, que té reservada plaça al vol Londres-Barcelona pel març, és el més prolífic dels escriptors que ens visiten. Fill de l'escriptor consagrat Kingsley Amis (el seu hilarant *Jim i la sort* està traduït a Proa), a Martin Amis li han penjat la seu país l'etiqueta d'*enfant terrible* i d'americanitzat. Als 23 anys, potser per desfer-se de l'ombra del pare, Martin Amis va publicar *The Rachel papers*, un llibre sobre el final de l'adolescència d'un jove anglès, amb ambient de música, sexe i tot el que calgui. Ha publicat altres novel·les des de llavors, i també relats i un llibre de reportatges sobre els EUA. *Money*, publicada el 1984, el va confirmar com un autor sòlid.

A Barcelona Martin Amis presentarà la seva última novel·la, *London fields*, situada al 1999, un any abans del canvi de mil·lenni que, tradicionalment, sempre ha estat auguri de desgràcies. A la novel·la hi ha una noia assassinada i un ambient obsessiu, de desastre.

És curiós que Hanif Kureishi, l'últim escriptor de la llista —arribarà pel juny—,

sigui d'origen pakistanès. Començàvem el respàs amb un japonès que diu que no ho és i acabem amb un pakistanès que és més londinec que ningú. I és que només cal fer una passejada pel Londres d'ara per adonar-se que no hi ha res més autèntic que els pakistanesos i les *laundrettes* (les bugaderies). Parlant de bugaderies, Kureishi és el guionista d'una pel·lícula bandera del nou cinema anglès —*My beautiful laundrette*, de Stephen Frears—. El títol de la novel·la que presentarà no enganya: *El buda dels suburbis* (Columna). Suburbis de Londres, emigrants exòtics... aquest és l'ambient de Kureishi.

En qualsevol cas, Kureishi confirma allò que dèiem: la generació actual de nous novel·listes britànics sap estar atenta al que passa a l'estranger. Barnes té via directa amb França; Amis té un toc americà: Ishiguro porta dins un petit japonès, per molt que s'esforci a negar-ho i Kureishi té la cosa pakistanesa al cos. Es podria arrodonir el grup amb el toc hindú de Salman Rushdie, amb l'exotisme de barri xinès de Tomthi Mo o amb l'africanitat edulcorada de William Boyd, nascut a Ghana i crescut entre els rígids hiverns d'Escòcia i els estius a l'Àfrica.

Definitivament, l'imperi ja no és el que era i la nova generació d'escriptors britànics aporta una mirada diferent. I de qualitat.

Xavier Moret